

Osmanlı'da Etkili Olan Fikir Akımları

Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.

Aşağıdaki tabloda Osmanlı Devleti'nde etkili olan fikir akımları, etkili oldukları dönemler ve amaçları verilmiştir.

FİKİR AKIMLARI	ETKİLİ OLDUKLARI DÖNEMLER	FİKİR AKIMLARININ AMAÇLARI
Batıcılık	Lale Devri ve günümüze kadar gelen dönem	Bu fikrin savunucuları, Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınarak devletin modernleştirilmesi gerektiğini düşünüyorlardı.
İslamcılık	II. Abdülhamit dönemi	Tüm Müslümanları Osmanlı halifesinin etrafında toplamayı amaçlayan düşünce akımıdır. Bu akıma göre, devletin parçalanmasını önlemek için sadece Müslümanları bir çatı altında toplamak gereklidir.
Osmanlıcılık	Tanzimat ve I. Meşrutiyet dönemleri	Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan herkesi, hiçbir ayırım yapmadan Osmanlı vatandaşı olarak kabul eden düşünce akımıdır. Bu düşüncenin temelinde gayrimüslimleri devlete bağlı tutma fikri yatıyordu.
Türkçülük	II. Meşrutiyet dönemi	En son ortaya atılan fikir akımıdır. Dünyadaki bütün Türklerin bir yönetim altında toplanmasını amaçlayan düşünce akımıdır. Amacı büyük bir Türk dünyası oluşturmak yani Turancılığı gerçekleştirmektir.

Verilen soruları yanıtlamak için yukarıdaki tablodan yararlanınız.

SORU 1: Osmanlı Devleti'nde etkili olan fikir akımlarının ortak amacı nedir?

.....

.....

.....

SORU 2: Dili, dini, ırkı ne olursa olsun Osmanlı topraklarında yaşayan bütün herkesi Osmanlı vatandaşı olarak kabul eden fikir akımı hangi dönemde etkili olmuştur?

.....

.....

SORU 3: Hangi fikir akımı devletin Avrupa'yı örnek alarak çağdaşlaşması gerektiğini savunmuştur?

.....

.....

.....

SORU 4: "Müslüman dünyası halifenin etrafında toplanmalıdır." görüşünü savunan fikir akımının savunucuları hangi dönemde faaliyet göstermişlerdir?

.....

.....

5. “Osmanlı Devleti’ni dağılmaktan kurtarmak için Avrupa’daki gelişmelerin örnek alınarak devletin modernleştirilmesi gerekmektedir.” **diyen bir kişinin, aşağıdaki fikir akımlarından hangisini savunduğu söylenebilir?**
- A) Türkçülük
B) Osmanlıcılık
C) Batıcılık
D) İslamcılık
6. Milli Mücadele’nin kazanılmasında etkili olan ve II. Meşrutiyet döneminde ortaya atılan fikir akımı aşağıdaki-lerden hangisidir?
- A) Osmanlıcılık
B) Türkçülük
C) İslamcılık
D) Batıcılık
7. Tabloya göre, Osmanlı Devleti’nde etkili olan bu fikir akımlarının ortaya atılma zamanları kronolojik olarak hangisinde doğru verilmiştir?
- A) Osmanlıcılık - Batıcılık - Türkçülük - İslamcılık
B) Türkçülük - İslamcılık - Osmanlıcılık - Batıcılık
C) İslamcılık - Türkçülük - Batıcılık - Osmanlıcılık
D) Batıcılık - Osmanlıcılık - İslamcılık - Türkçülük
8. Osmanlı aydınları tarafından I. Meşrutiyetin ilanından sonra ortaya atılan ve II. Meşrutiyet ilanından sonra önemini kaybeden fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Osmanlıcılık
B) Türkçülük
C) İslamcılık
D) Batıcılık
9. Verilen tabloya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?
- A) Lale Devri ile Tanzimat Dönemi arasında Batıcılık fikir akımının etkili olduğuna
B) Devletin kötü gidişatını engellemek amacıyla en son ortaya atılan fikir akımının İslamcılık olduğuna
C) Osmanlıcılık fikir akımının temelinde azınlıkların devlete bağlılığını artırmak olduğuna
D) Büyük bir Türk devleti kurmak amacıyla Türkçülük fikir akımının ortaya atıldığına